

Noorem maalikunst pakub traditsioone ja arenguid

Indrek Grigor
Hindamiskomisjoni liige

JAGA FACEBOOKIS

KOMMENTEERI

PRINDI ARTIKKEL

JAGA ARTIKLIT

20. juuni 2012 15:57

Juhan Vihterpali tööde sari «Autobiograafilisi hetki minu argipäevas» (segatehnika, juhendanud Jaan Elken) täidab Tartu kunstimuuseumi viltuse maja alumise korruse kahe saali vahelise ruumi otsast otsani.

| FOTO: Margus Ansu

Tartu Ülikooli maalikunsti eriala lõputööde näitusel on 17 maalikunstniku töid, nii et kuigi see ei olnud autoritel ega kuraatoritel plaanis, võib väita, et tegemist on ülevaatega Tartu nooremast maalikunstist.

Magistrantide puhul, keda on lõpetajate seas neli, hakkab ennekõike silma isiklik sisuline ja tehniline areng. See tõestab, et magistriõppel on ka kujutavas kunstis oma funktsioon ja koht.

Samas on märgata ka kohalike traditsioonide poole hoidmist.

Bakalaureusest magistriks

Nii näiteks on Paavo Käämbre teinud läbi silmapaistva arengu, kui võrrelda nüüdset tööd tema paari aasta taguse tööga, millega ta sai bakalaureuseks Tartu Kõrgemas Kunstikoolis.

Toona arusaamatuks jäänud installatiivsete elementide – video, vitraaž, leidobjektid – kuhjamise asemel on magistritöösse «Mustamäe» (saab vaadata Tartu kunstimajas) koondatud abstraktsionismi ekspressiivseid võtteid, nagu värvi tilgutamine, valguda laskmine ja tärpentiniga sulatamine.

Sealjuures tekkiv mitmetasandilisus mõjub siiski terviklikult. Autori varasemate katsetuste eesmärgid muutuvad selles valguses märksa selgemaks. Käämbre puhul kohalike traditsioonide järgimisest rääkides pean silmas, nagu ka näituse kuraator ja töö juhendaja Jaan Elken on pressitekstis sõnastanud, mahakeeratud koloriiti.

Viimast jagab Käämbre teosega samas saalis eksponeeritud Pille Johansonini «Taevases armus», kus traditsioonide arsenalist on

kasutusele võetud veel ka kujundite foonina töötavad tühjad valged pinnad.

Möödunud aastal laineid löönud Anna Hõbemäe maastikeks kombineeritud värviplahvatused jäid võrdväärse jätkuta.

Getter-Kadi Kaldma bakalaureusetöö sari väikseformaadilisemaid maastikke «Vaated maanteelt» Vanemuise kontserdimajas haakub vabakäelise maastikukujutamise traditsiooniga à la Kongo.

Siiski jääb retrohõngu ja maastiku kui maalikunstis aktsepteeritud teema kasutamise kõrval töödes kokkuvõttes puudu teravust.

Uuenduspüüded ja lõuend

Nagu ülal öeldud, on magistrandid arenenud ennekõike traditsioonide piires, värsked bakalaureused aga paistavad silma uuenduspüüetega. Tooksin siinkohal esile Kersti Pettai «Alastuse alatuse» ja Juhan Vihterpali «Autobiograafilisi hetki minu argipäevas» (mõlemad välja pandud Tartu kunstimuuseumis).

Pettai kasutab oma maalide lõuendiks Abakhanist ostetud tööstusliku mustri kangast, mida ta ei ole valgeks kruntinud, vaid mille muster moodustab maali olulise kompositsioonilise osa.

Vihterpal astub veel sammukese edasi ja kasutab lõuendit oma objektipõhiste kollaažide alusena.

Mõlemal juhul tuleb niisiis rääkida mitte maalitehnilistest küsimustest, vaid kriitilisest suhtumisest maali kõige

essentsiaalsemasse osasse, lõuendisse kui maalikunsti maailma alusesse. Selletaolist maalipinna «rikkumist» võis lõputööde hulgas näha viimati 2006. aastal, kui Xenia Jedomskih tikkis ja neetis oma lõuendeile kaubamärke ning lõpuks asendas linase riide teksariidega.

Eraldi võiks mainida Kadri Nikopensiuse üks ühele suuruses Pasi soomukit kujutavat maali «Rahuaeg. Sisu XA 180 (Pasi)», mida oli ajutiselt võimalik näha Kaitseväge Ühendatud Õppeasutuste saalis.

Selle puhul tekkis hindamiskomisjonis vaidlus, kas tegemist on sõjamaaliga. Sõjaväelises terminoloogias, nagu kaitseliitlasest autor ka ise märkis, ei ole sellist mõistet nagu rahuaeg. Seega võiks rääkida Tartu noorde maalikunsti tekkinud senitundmatust teemast.

Näitus kolmes kohas

- Tartu Ülikooli maalikunsti eriala lõputöödest on koostatud väljapanekud Tartu kunstimuuseumis ja kunstimaja kahes galeriis ning Vanemuise kontserdimajas.
- 4 magistri- ja 13 bakalaureusetöö valmimist juhendasid Anne Parmasto, Rauno Thomas Moss ja Jaan Elken.
- Kunstimuuseumis ja kunstimajas saab vaadata lõputöid 1. juulini, kontserdimajas lahtiolekuaegadel juuli lõpuni.

JAGA FACEBOOKIS

JAGA TWITTERIS

 SAADA E-POSTIGA

 PRINDI ARTIKKEL